HUSK

BIRGITTA & ERIK
BORG

Hörselskadade Utvecklar Säker Kommunikation

Vilka är Birgitta och Erik?

Ett trevligt äldre par som höll utbildningar tillsammans inom HUSK…

Birgitta - pedagog och chef för studentfrågor vid Örebro Universitet
Birgitta Borg's research works | Örebro University Hospital, Örebro (USÖ) (researchgate.net)

Erik - professor i audiologi Erik Borg – Wikipedia

Enligt Audionytt 4/11 har han hållit på med forskning om hörsel såväl experimentellt och neurovetenskapligt som beteendevetenskapligt, publicerat cirka 200 vetenskapliga artiklar och varit handledare för många doktorsavhandlingar. Han har varit professor i klinisk hörselforskning vid Karolinska Institutet, föreståndare för Ahlséns Forskningsinstitut och ledamot i Socialstyrelsens vetenskapliga råd.

De kan typ en del om hörsel… Är 2022 pensionärer, runt 80 år

EMPOWERMENT OCH HUSK

EMPOWERMENT

Utgångspunkten för konceptet att bli ”Säker i Samtalet” genom programmet/utbildningen HUSK är forskning kring empowerment - att själv ta makten över sin egen situation och att med självförtroende och självkännedom kunna vara handlingskraftig.

Empowerment har en central funktion för materialets utformning och är den inställning/approach du bör ha när du arbetar med HUSK. Personen med hörselnedsättning ska själv bli stark och kunnig för att kunna handleda sin omgivning på ett säkert och tydligt sätt.

HUSK – hur började det?

Universitetsstuderande som kom från Riksgymnasiet i Örebro och som inte klarade sina kurser på universitetet.

Paret Erik och Birgitta Borg började studera frågan på 1990-talet
Pilotstudie publicerad i International Journal of Audiology, Vol. 41, nr 5, s. 308-320, 2002.
Ekologisk kommunikationsmodell i Audionytt 2004 och artikel i International Journal of Audiology, vol 47, 2008.
Erik och Birgitta artikel i International Journal of Audiology vol 54, 2015 om nytt perspektiv på vägledning inom hörselvården.

HUSK har utgångspunkt i forskning och är välgenomtänkt ur medicinsk, psykologisk och pedagogisk synvinkel.
Varje del i programmet vilar på vetenskaplig grund.

HUSK - medicinskt

Medicinskt handlar det om att kunna sin hörselnedsättning och att veta vad andra inte vet men behöver veta.

Det behöver man ha kunskap om för att kunna förklara för andra (handleda) om sin hörselnedsättning, vilka behov den medför och vilken organisation som behövs.

HUSK - psykologiskt

Psykologiskt behandlar HUSK aspekter såväl socialpsykologiskt kring olika roller i samspel och hur kommunikation sker, som individualpsykologiskt genom att beröra det egna valet, hur man känner och hur man tar kontroll i olika situationer.

I programmet lärs en enkel samtals-struktur ut som bygger på vetenskapliga psykologiska förklaringsmodeller.

HUSK - pedagogiskt

Pedagogiskt förespråkas en handledande roll grundat på empowerment och självkännedom.

Man får i HUSK kunskap om vad ett JAG-budskap/Rådabudskap är och hur det förmedlas genom att man lär sig en beprövad modell bestående av 6 delmoment som alla bidrar till helheten och en, för det allra mesta, lyckad kommunikation.

MED ORDEN SOM MEDEL

”Med orden som hjälpmedel” var en delrapport av psykolog Martin Andersson. Den ligger till grund för det material Martin tog fram - ”Med orden som medel” - och till avsnittet om Rådabudskap.

HUSK

Praktiskt material (f n endast för handledare) -
10 träffar, filmer, uppgifter. Områden som tas upp är bl a:

- Omgivningen och bemötande – egna och andras erfarenheter
- Hörselnedsättningen o hur den påverkar dig
- Att handleda andra – relationer, jag-budskap och samtalsmodell
- Planera och träna en handledningssituation utifrån din hörsel
- Genomför och utvärdera

Erik när jag googlade 2018…

Erik Borg

Professor emeritus

Efter pensioneringen har Erik drivit två projekt: HUSK och Pariception.

Det pedagogiska projektet HUSK (Hörselskadade Utvecklar Säker Kommunikation) har syftet att den funktionshindrade ska lära sig att handleda partnern att kommunicera framgångsrikt.

Pariception är ett ”avknoppningsföretag” som utvecklar, producerar och säljer hjälpmedel för personer med dövblindhet.

Om pariception.se bildat 2014

HUSK - hur slutade det?

Erik Borg – Silverörat 2011 AudioNytt 4 11 by mikael torneman - Issuu

Borg E, Borg B. New perspectives on counseling in audiological habilitation/rehabilitation. Int. J. Audiol. 2015; 54: 11-9.
New perspectives on counselling in audiological habilitation/rehabilitation (researchgate.net)
New perspectives on counselling in audiological habilitation/rehabilitation (diva-portal.org)

Paret presenterade sin poster på World Congress of Audiology 2016 i Vancouver, Canada, där jag träffade dem för andra gången sedan 2012.
World Congress of Audiology 2016: 33rd Meeting of the International Society of Audiology | Canadian Audiologist

DET SLUTADE INTE - DET FORTSÄTTER!
Förvaltning och vidareutveckling av Johanna Kylin 2019

HÖRSELMEDVETENHET

HÖRSELMEDVETENHET - En viktig kunskap!

Hörselmedvetenhet (som jag ser det) innebär kunskap om

- sin hörselnedsättning
- hur den påverkar i olika situationer
- vad som kan åtgärdas
- hur det kan åtgärdas
- vad andra behöver veta
- hur man förmedlar detta till andra

SJÄLVKÄNSLA OCH SJÄLVSTÄNDIGHET
Annan och nyare forskning

På senare tid har undersökningar visat att hörselmedvetenhet är en viktig faktor för välmående och psykisk hälsa

Counseling adolescents with hearing loss with the use of self-assessment/significant other questionnaires. Journal of the American Academy of Audiology, 14(9), 485-499. (2003)

Elkayam, J & English, Kris (2003)

Brist på förståelse och kunskap från omgivningen gör det svårt för barn att utveckla hörselmedvetenhet och utan hörselmedvetenhet blir det svårt att bygga självkänsla.

“I den åldern jag är i nu, så vill man helst vara som alla andra, och då vill man ju inte höra dåligt” - Kvalitativ innehållsanalys av intervjuer med ungdomar som har mild hörselnedsättning” (2018)

Inom Audiologiutbildningen 2018 gjordes en studie bland ungdomar med mild hörselnedsättning av Aleksandra Stojanovska & Iris Elmazoska, med Tina Ibertsson och Jonas Brännström som handledare.

Resultaten av studien visar på att ungdomar behöver mer kunskap om hörselnedsättning för att kunna utveckla hörselmedvetenhet, acceptans för sin hörselnedsättning och positiv självbild.

Hög grad av hörselmedvetenhet gör ungdomen mer självständig och självbestämmande - faktorer som påverkar mående.

Sarah Granberg, Med.dr. (Disability Science), Leg. Audionom och lektor i hörselvetenskap hänvisade i ett föredrag på Audiologisk dag 2021 till Bott et al., (2021)

Bott 2021 - en översiktsstudie bestående av 57 studier (de flesta ifrån 2015 och framåt) som kartlade och också visade sambandet mellan hörselnedsättning och social isolering och ensamhet.

Förslag för att avhjälpa detta kan enligt Granberg vara att bearbeta områden som kommunikation, stigma, ensamhet och emotioner i gruppverksamhet, eftersom den automatiskt har fokus på interaktion, t ex i form av:

Olika sätt att arbeta i gruppverksamhet

Självhjälpsgrupper (Southall et al., 2019)

Kommunikation och copingstrategier (Hawkins, 2005)

Kommunikation, coping, emotioner inklusive familje-medlemmar (Southall et al., 2009; Kricos et al., 2006)

Active Communication Education Program (Aktiv Kommunikation) (Hickson et al., 2007; Öberg et al., 2014)

Kursmaterialet ”Säker i Samtalet - HUSK”

Materialet är inte nytt men fortfarande gångbart och har ett relativt brett och omfattande innehåll som passar bra för gruppverksamhet där deltagarna

- lär sig om sin egen hörselnedsättning
- diskuterar erfarenheter kring bemötande
- bearbetar olika frågeställningar tillsammans
- får tillgång till en modell för kommunikation
- får möjlighet att ta till sig nya strategier
- lär sig hantera olika situationer utifrån egna medvetna val

HUSK LEVER VIDARE

Varför tog Johanna över HUSK-materialet?

- Utbildad 2012 – bra material med elevgrupper
- Erik Borg gick i pension
- SPSM inget intresse p g a material riktat till individer
- Kontakt med Erik Borg – lunch-till-lunch-möte, tog över våren 2019. Började läsa in mig på bakgrundsmaterialet
- Möte med ärvd webansvarig Susan Rickan som varit med från början och ville uppdatera och modernisera hemsidan

UTVECKLING AV HUSK

- Tanke: fysiska kurser 2020… Corona
- Ny tanke: live onlinekurser – testade med deltagare från Finland jan-juni 2021, fungerade bra, gav ekonomi att uppdatera hemsidan
- Tragedi i familjen mars 2021… fullföljde men insåg att jag kanske inte kommer ha ork och energi att ha kurs live online framöver
- Ännu en ny tanke: web-baserat självstudiematerial
- Mycket skrivarbete mellan jul och nyår 2021 – omforma, möten o samarbete med webansvarig hela 2022 för att få allt att fungera

Marknadsföring ”NYA” HUSK

Filminspelning i Göteborg under SPAF-dagarna 2022

Gratiskurs – Lär dig om DORA-modellen

Anmäl dig till Säker i Samtalet – HUSK gratiskurs

Textad version av detta filmklipp kan du se på Youtube (kom ihåg att aktivera textning om du tittar på mobilen)

PÅGÅENDE ARBETE…

- Översätta materialet till engelska
  Ska korrekturläsas av paret Borg för korrekta facktermer

- Ta fram pedagogiskt web-baserat material riktat till individ så personer som eventuellt inte har tillgång till utbildningen i grupp via hörselvården får möjlighet att gå den på egen hand

- Fixa till forskningstexten på hemsidan som nu bara är inkopierad som en löpande text och blir svårläst på engelska

HUSK online och andra resurser

HUSK – Hörselnedsatta Utvecklar Säker Kommunikation – Säker i samtalet – Utbildning för dig som har nedsatt hörsel (horselhusk.se)

LEKTION 1 - HANDLEDNING

1

Studiehandledning för träff 1 - handlar om att lära kanna varandra och få veta mer om innehållet

Lecture 1.1 Träff 1 – Uppstart *02 hour*

LEKTION 2 - HANDLEDNING

1

Studiehandledning för träff 2 - handlar om vad en hörselnedsättning kan vara och hur den kan påverka vårt vardagsliv

Lecture 2.1 Träff 2 – Att höra eller inte höra *02 hour*

LEKTION 3 - HANDLEDNING

1

Studiehandledning för träff 3 - handlar om din hörselnedsättning och hur den påverkar både dig och din samtalspartner

Lecture 3.1 Träff 3 – Min hörsel *02 hour*

Träff 2 – Att höra eller inte höra

Att ta del av

- Studiehandledning för träff 2 (1 sida)
- Film 1 del 2, från 7.45 (ca 8 min)
- Tidsangivelser för film 1, del 2
- Fördjupning film 5 Vad är ljud? (4 min)
- Fördjupning film 8 Audiogram (1 min)
- Fördjupning film 15 Förhindra hörselskador (2,5 min)
- Fördjupning text: Fakta Hörsel (4 sid)

Deltagarmaterial

https://horselhusk.se/pdf/Saker-i-Samtalet-HUSK-Deltagarmaterial.pdf

Detta gör du med dina deltagare

KONTAKT

JOHANNA KYLIN
Hörselpedagog och HUSK

Företag Aicha Vitalis
Åsgatan 5, 747 41 Gimo

Tel: 070-699 62 47

E-post: johannakylin@gmail.com